

průmyslu, zda i v tom průmyslu, který sice není podroben dani výrobní, je však předmětem státního dozoru, bylo by lze získati data obdobná a zda by mohly státy sdělovati data o výrobě zmonopolizované. — Výsledek ankety nebyl uspokojivý, poněvadž kontrolovati průmysl fiskem lze jen v některých státech dle stavu zákonodárství toho kterého státu. Prozatím bylo by možno provésti mezinárodní statistiku asi pro pět nebo šest odvětví průmyslu a to o počtu podniků, o počtu dělníků a o právní formě podniku. O statistice této bylo také již jednáno na XVI. zasedání Mezinárodního ústavu statistického v Římě a byla přijata resoluce, aby jako první krok k mezinárodní statistice průmyslové byla některou mezinárodní organizací sbírána data o výrobě, jež podléhá státnímu dozoru. Dr. Jindřich.

Theodor Saturník: Jihoslovanské právo soukromé ve světle právních obyčejů. Praha. Knih. Sbor. v. práv. Nová řada A 1. 1926, 80. str. 156. — Autor zvolil si za thema velmi zajímavý předmět, zachytili nám systém obyčejného jihoslovanského práva soukromého dosud žijícího v jihoslovanských zemích. U Jihoslovánů v právnické literatuře systematického zpracování tohoto práva ještě není a je tudíž kniha Saturníkova po této stránce originalitou nejen v literatuře naší. U Jihoslovánů hrálo a hraje obyčejové právo velkou roli a bylo tudíž i z tohoto důvodu zpracování důležité. Autor v úvodě pojednal všeobecně o obyčeji a zákonu u jižních Slovanů, pak probral všeobecnou část práva soukromého, pak právo věcné, obligační, rodinné a dědické. Ku konci připojil slovník terminů a rejstřík. Autor byl nucen tvořiti si systém sám, když dosud žádného nebylo. Částečně nalezl jihoslovanské právo v systému ovšem zpracováno u Bogišiće, Právní običaji u Slovena. Nejdůležitějšími prameny pro autora byly sbírky obyčejového práva jihoslovanského od Bogišiće a Bobčeva. Z nich nejvíce čerpal zajímavé případy právních obyčejů. Vedle nich použil řady sbírek a bohaté literatury o obyčejovém právu.

Autorovo líčení děje se dogmaticky. Tím ovšem nabývá jeho vyličení barvitosti, na některých místech však bylo by bývalo lépe srovnati právní obyčej dosud platící s tím právním obyčejem, který dříve platil po případě i se starými předpisy zákonnými. Byla by tím vysvitla důležitost autorovy práce pro právní historii, jak sám autor v předmluvě upozornil. Zejména je tomu nejen v právu rodinném, kde některé instituty přímo odvozují svůj původ v historii, ale i v jiných oborech právních. Z téhož důvodu bylo by se doporučovalo, aby byl autor některé instituty jihoslovanského práva obyčejového srovnal s analogickými instituty jiných práv slovanských. Autor v textu také uvádí pro osvětlení právních pojmů výrazy práva římského. Bylo by bývalo vhodné, aby autor osvětlil tyto pojmy spíše srovnáním se současným platným zákonem v jihoslovanských zemích, protože pojmy římského práva jsou jihoslovanskému právu cizí. Autor byl k tomu snad sveden tím, že podobně tak činí i ve svých spisech Bogišiće. Některé partie byly by vyžadovaly také zpracování z hlediska moderních právních teorií. Rr.

Český Časopis Historický roč. XXXIII. 1926 přinesl řadu statí zajímavých i se stanoviska právníka. Tak z politických dějin K a z b u n d a pokračuje ve svých studiích o K. Havlíčkovi (K. H. a č. k. úřady v době předbřeznové), dále je tu obsáhlá práce O p o č e n s k é h o o 28. října (viz referát ve Všeřdu t. roč. str. 123), K. S t l o u k a l a »Z diplomatických styků mezi Francií a Čechami před Bílou horou«, jež je pracována na podkladě bohatého a dosud neznámého materiálu archivního. Velmi zajímavý je také článek prof. K r a u s e o V. čl. pražského míru, kde se resumují nové výsledky badání o Bismarkově politice vůči Dánsku i ukazuje tendenčnost dějepisné práce německých historiků, jak ji odhalili historikové dánští. O českých hranicích přinesl loňský ročník ČČH. dva články jednak od C h a l o u p e c k é h o (o čes. hranici východní) a jednak od Š i m á k a (o hranici na nejjižnější Moravě). Loni byla dokončena i veliká a důkladná práce M e n d l o v a o sociální krisi měst ve století XVI.